

PLANI I MENAXHIMIT I BASENIT UJOR ISHËM

Aneksi Teknik XII (Konsultimi Publik)

Tabela Error! No text of specified style in document.-2 – Përgjigjet nga Grupi i Ekspertëve të Konsultimeve të PMBU-së

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
1	Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile	Seksioni 7.2 +Tabela 7.1	n/a	Për lumin Ishëm, gjatë reshjeve, vërshimet janë gjithmonë të pranishme, në tokat bujqësore (zona e Bubqit). Në Fushë-Krujë janë bërë disa investime në infrastrukturë, por përmbytjet janë sërish të pranishme nga reshjet e shkaktuara përgjatë lumit Zezë.	Prefekti i Durrësit bashkëpunon gjithmonë me Agjencinë Kombëtare të Mbrojtjes Civile gjatë përmbytjeve. Nëpërmjet këtij bashkëpunimi, popullata në rrezik informohet për të mbrojtur jetën e tyre, pasuritë e paluajtshme dhe kafshët. Mungesa e ndërhyrjeve nga komuna; Mungesa e projekteve për ndërhyrje dhe investime; Mungesa e burimeve financiare.
2	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Seksioni 4 - Ndryshimet klimatike dhe burimet ujore Teksti	Burimet ujore janë në formën e burimeve natyrore, lumenjve, liqeneve dhe ujërave nëntokësore. Furnizimi me ujë sigurohet më së shumti nëpërmjet burimeve natyrore dhe burimeve ujore nëntokësore, me përjashtim të dy rasteve: zona e urbanizuar në Tiranë që furnizohet nga një burim uji sipërfaqësor në Digën e Bovillës me një rezervuar artificial (që kërkohet trajtim) dhe zona turistike e Kavajës e cila gjatë sezonit të verës furnizohet nëpërmjet liqenit të vogël artificial të Maskurit ku krijohet një rezervuar uji sipërfaqësor (kërkohet trajtim). Shërbimet e ujësjellësit në zonë: Sh.a. MB Tiranë; Sh.a.UK Durrës, Sh.a UK Kavajë, Sh.a.UK Rogozhine, Sh.a.UK Shijak, Sh.a.UK Krujë, Sh.a.UK Vorë. Aktualisht, Ministria po përgatit draft VKM-në për miratimin e Strategjisë Kombëtare të		

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
			Ujësjellës Kanalizimeve 2020-2030 e cila duhet të merret parasysh gjatë përgatitjes së Planit të Menaxhimit.		
		Seksioni 4.2 +Tabela 4.1	n/a	Dallime të mëdha midis ndërmarrjeve të ujit. Niveli i humbjeve të ujit është i lartë në shumicën e tyre. Konkretisht, për Tiranën, Durrësin dhe shoqëritë e tjera AKUM disponon bazën e të dhënave me të gjitha informacionet në lidhje me këtë Plan Menaxhimi.	Objektivat specifike në Draft Strategjinë për Ujësjellës Kanalizime 2020-2030: <ul style="list-style-type: none"> - Ulja e humbjeve të ujit - Niveli i matur i konsumit të ujit i shprehur në numër. të lidhjeve - Niveli i ujit të prodhuar i shprehur në numër të matësve të ujit - Niveli i matjeve sezonale i shprehur në numër të matësve të ujit - Ulja e humbjeve teknike
		Seksioni 6.2 +Tabela 6.1	n/a	Ligji nr. 81/2017 "Për Zonat e Mbrojtura" saktëson se identifikimi dhe administrimi i zonave të mbrojtura do të bëhet në vijim të planeve specifike për zonat e mbrojtura dhe planit për administrimin e rrjetit ekologjik në vend, së bashku me dokumente të tjera strategjike në fushën e mbrojtjes së natyrës.	Ndërmarrjet e ujësjellësit duhet të identifikojnë zonat e mbrojtura gjatë procesit të inventarizimit të aseteve.
		Seksioni 10.2 +Tabela 10.1	n/a	Një nga çështjet kyçe të ngritura nga ERRU (Rregullorja) në lidhje me lejimin e shoqërive të ujësjellësit është gjithashtu nevoja që çdo shoqëri të marrë Aktin e Miratimit të Higjienës, të nxjerrë nga Inspektorati Shtetëror i Shëndetësisë. Marrja e këtij dokumenti është mjaft sfiduese dhe e shoqëruar me shumë vështirësi, ndaj bëhet pengesë për shoqëritë e ujësjellësit kur aplikojnë për leje pranë ERRU.	Legjislacioni në fuqi dhe aktet nënligjore përkatëse ndonjëherë nuk janë të qarta – nevojitet një rishikim për të mbështetur ndërmarrjet e ujësjellësit kur aplikojnë për të marrë Aktin e Miratimit për Higjienën.

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
		Seksioni 11.2 +Tabela 11.1	n/a	ITUNU Tiranë është në ndërtim e sipër për t'u vendosur në zonën e Kasharit.	Objektivat specifike janë përcaktuar në draft strategjinë për ujësjellës kanalizime 2020-2030 si: - Rritja e % e popullsisë së lidhur me impiantin e trajtimit; - Planet për sigurinë e ujit janë përgatitur dhe finalizuar për të gjitha shoqëritë e licencuara të ujësjellësit.
3	Universiteti i Tiranës – Fakulteti i Shkencave të Natyrës	Seksioni 4 - Ndryshimet klimatike dhe burimet ujore Teksti		Në ditët e sotme, institucionet përgjegjëse për ndryshimet klimatike në vend nuk janë aq të njohura ndër të tjera. Edhe nëse ka ndonjë përgjegjës, nuk është e qartë metodologjia e përdorur për vlerësimin e ndryshimeve klimatike, deri në çfarë mase janë përhapur ato. Nuk ka asnjë informacion në lidhje me të dhënat analitike të matura.	
		Seksioni 4.2 +Tabela 4.1		Institucione të mundshme përgjegjëse mund të jenë AKM, IGJEO, departamente të tjera në kuadër të Universitetit të Tiranës dhe Universiteti Politeknik i Tiranës. Detyrat dhe përgjegjësitë nuk janë të qarta mes tyre, koordinimi nuk është në nivelin e duhur. Ka mungesë stafi, mungesë fondesh, mungesë kualifikimi të vazhdueshëm dhe laboratorët në dispozicion nuk janë të mjaftueshëm / mungojnë pajisjet për të siguruar frekuencën dhe besueshmërinë e të dhënave.	Të identifikohen/njohin të gjitha institucionet përgjegjëse për vlerësimin e ndryshimeve klimatike. Të qartësojë metodologjinë përkatëse për vlerësimin e ndryshimeve klimatike, shpeshhtësinë në kohë dhe mbulimin. Sigurimi me pajisje për stafin. Sigurimi i pajisjeve për laboratorët. Kualifikim i stafit me metoda standarde, të fundit.

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
					<p>Të identifikojnë buxhetin për mbështetje në bazë të prioritetit për të dhënat.</p> <p>Të dhënat analitike të matura të jenë të arritshme, në format elektronik, në faqen e internetit të institucioneve përgjegjëse.</p> <p>Një fakt i rëndësishëm do të ishte ngritja e institucioneve përkatëse të ngjashme me ish-institutin hidrometeorologjik.</p> <p>IGJEO nuk është në gjendje të përmbushë të gjitha kërkesat; organizimi është i nevojshëm dhe rekomandohet pavarësia.</p>
		Seksioni 5 – Të dhënat dhe monitorimi i sistemeve hidrometeorologjike Teksti		<p>Nuk është e qartë se cilat institucione janë përgjegjëse për monitorimin hidrometeorologjik.</p> <p>Nuk ka informacion të qartë në lidhje me matjet e të dhënave analitike.</p>	n/a
		Seksioni 5.2 + Tabela 5.1		<p>IGJEO, departamente të tjera në kuadër të Universitetit të Tiranës dhe Universitetit Politeknik të Tiranës, institucionet e mundshme përgjegjëse për këtë çështje. Detyrat dhe përgjegjësitë nuk janë të qarta mes tyre, koordinimi nuk është në nivelin e duhur.</p> <p>Ka mungesë stafi, mungesë fondesh, mungesë kualifikimi të vazhdueshëm dhe laboratorët në dispozicion nuk janë të mjaftueshëm / mungojnë pajisjet për të</p>	<p>Nevoja që të gjitha institucionet e përmendura më lart të jenë të njohura me këtë çështje.</p> <p>Nevoja për njohjen e të gjitha praktikave më të mira për mbrojtjen e dunave bregdetare duke filluar nga ndërhyrjet hidroteknike përgjatë vijës bregdetare nën kërcënimin e erozionit deri në parandalimin e ndërtimeve mbi duna, e deri te masat</p>

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
				siguruar frekuencën dhe besueshmërinë e të dhënave.	e tjera që lidhen me pyllëzimin e dunave të braktisura.
		Seksioni 6 – Zonat e mbrojtura dhe ekosistemet ujore Teksti		Disa zona të mbrojtura në këtë basen ujor: - Parku Kombëtar i Dajtit - Parku Kombëtar i Qafshamës - Mali me Gropa-Bize-Martanesh Peisazh - Rezervuari i menaxhuar Patok-Fushekuqe-Ishem Disa monumente natyrore	
		Seksioni 6.2 + Tabela 6.1		Këto zona kanë vlera natyrore dhe biologjike. Kjo ka të bëjë me mbrojtjen e pyjeve dhe shkurreve, specieve të rralla dhe atyre në rrezik, rendimentit të bimëve mjekësore, mbrojtjes së faunës, shpendëve dhe kafshëve, etj. Është gjithashtu e rëndësishme të përmendim këtu kullotat për t'u mbrojtur nga zjarret. Cilësia e ujit të përrrenjve që kryqëzohen në këto zona është veçanërisht e rrezikuar në pjesët e poshtme të Ishmit dhe deltës së tij në rezervuarin e menaxhuar Patok-Fushëkuqe-Ishëm.	Zbatimi dhe kualifikimi i stafit të zyrave vendore për zonat e mbrojtura. Vëmendje t'i kushtohet ndërtimeve, rrugëve të cilat duhet të jenë ekologjikisht të pranueshme. Vëmendje ndaj vizitorëve në të gjitha këto hapësira në veçanti ndaj përdorimit të drurit, bimëve mjekësore që i përkasin edhe listës së kuqe. Vëmendje duhet t'i kushtohet kufizimeve të gjuetisë dhe zonave të lejuara. Vëmendje duhet kushtuar përdorimit të parregullt të ujërave, duke dëmtuar cilësinë e tyre. Kujdes ndaj zjarreve, bagëtive etj. Zyrat përkatëse vendore për menaxhimin e zonave të mbrojtura duhet të bashkëpunojnë fuqishëm

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
					me pushtetin vendor dhe palët e tjera të interesuara.
		Seksioni 7 – Përmbytjet dhe thatësitrat Teksti		<p>Zona është gjithmonë nën presionin e reshjeve të parregullta dhe përmbytjeve me ndikime në jetë, bujqësi dhe shërbime të tjera. Kjo shtohet edhe nga urbanizimi.</p> <p>Dëmtimi i dukshëm i florës, pyjeve dhe shkurreve si dhe hapësirave të tjera të gjelbra në zonat urbane bën që reshjet të rrjedhin drejtpërdrejt në lumenj, duke rritur kështu nivelet e ujit përtej brigjeve.</p> <p>Ngrohja globale ka rritur temperaturat e larta kryesisht gjatë periudhës së verës dhe zjarret në pyje nuk janë më një ngjarje e rrallë.</p>	
		Seksioni 7.2 + Tabela 7.1		<p>Është shumë e rëndësishme që institucionet përgjegjëse për monitorimin hidrometeorologjik, për informimin e vazhdueshëm të statusit, mbulimit dhe frekuencës së duhur së bashku me besueshmërinë e informacionit.</p> <p>Çështja më e rëndësishme është roli i pushtetit vendor në marrjen e masave të duhura për urbanizimin, masat mbrojtëse nga erozioni, pritat dhe përrenjtë e lumenjve, pylltaria, masat mbrojtëse nga zjarret, gjelbërimi urban, etj.</p>	<p>Njohja më e mirë e zonave të braktisura të gjelbëruara.</p> <p>Mbështetja e programeve të qëndrueshme për pyllëzimin dhe urbanizimin e gjelbër duke filluar nga programet e mbjelljes.</p>
		Seksioni 8 - Morfologjia e lumit Teksti		Lumenjtë Ishem dhe Erzen së bashku me degët e tyre kanë cilësi shumë të mirë të ujit në pjesët e sipërme (malet) afër burimeve të tyre. Në rrjedhën e poshtme ato	

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
				shndërrohen në kanale grumbullimi të ujërave të ndotura, pranë Tiranës dhe Fushë-Krujës.	
		Seksioni 8.2 + Tabela 8.1		<p>Këta lumenj, së bashku me rrjedhën e tyre, shërbejnë si habitate të rëndësishme; edhe afër deltat. Cilësia e ujit që shërben si korridore ekologjike është megjithatë e ulët për shkak të zonave shumë të urbanizuara ku kryqëzohen këto ujëra.</p> <p>Bazuar në matjet tona për lumenjtë Ishëm, Erzen, Lanë janë gjetur vlera biologjike shumë të ulëta – më të ulëtat e matura ndonjëherë në lumenjtë shqiptarë.</p> <p>Brigjet e lumenjve shërbejnë si vendgrumbullime për industrinë, bujqësinë dhe zonat urbane. Prandaj, peizazhi i krijuar nga këta lumenj dhe cilësia e ujit në zonat afër Tiranës dhe Fushë-Krujës janë më të rrallët në Evropë.</p>	<p>Trajtimi i ujërave të ndotura është një sfidë për pushtetet vendore përkatëse në këtë rajon.</p> <p>Menaxhimi dhe trajtimi i mbetjeve të ngurta është një sfidë për pushtetet vendore në këtë rajon.</p> <p>Pastrimi i brigjeve të lumenjve, mjedisi i shëndetshëm dhe shndërrimi i tyre në zona rekreative është një sfidë për pushtetet vendore në rajon.</p> <p>Është shumë i rëndësishëm këtu sistemi i menaxhimit të mbetjeve, si për mbetjet e ngurta ashtu edhe për ujërat e ndotura, monitorimi i rregullt.</p>
		Seksioni 9 - Teksti i rrjedhës mjedisore		Brenda basenit të lumit ka përdorim të gjerë të ujërave për pije, vaditje në rezervuarin e Bovillës, prodhim hidroenergjetik, burimi Snenmeri dhe burimi Erzen.	
		Seksioni 9.2 + Tabela 9.1		Në të gjitha këto raste nuk duhet neglizhuar prurja ekologjike. Duhet të monitorohet rregullisht për të mbajtur nën normë për të shpëtuar funksionet e tjera që ofrojnë lumenjtë, duke qenë për biotën, nevojat e burimeve ujore nëntokësore, nevojat për ujitje, përmirësimin e klimës së bashku me	<p>Është shumë e rëndësishme këtu përgatitja, një shkallë shumë profesionale, për vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe cilësinë e lejeve mjedisore, nën mbikëqyrjen e AKM.</p> <p>Është një zbatim shumë i rëndësishëm i kushteve në lejen</p>

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
				rrjedhën e lumenjve, kontrollin e erozionit në brigje, etj.	mjedisore, nën mbikëqyrjen e inspektoratit të mjedisit dhe pushtetit vendor.
		Seksioni 12 - Teksti i digave dhe hidrocentraleve	Shih komentet nën seksionin 9.		
		Seksioni 14 - Cilësia dhe habitatet e ujërave të larjes Teksti	Shih komentet nën seksionin 4.		
		Seksioni 15 - Rritja e nivelit të detit, erozioni, rreziku nga përmbytjet Teksti	Shih komentet nën seksionin 4 dhe 7.		
4	ERRU – Rregullator i Ujit	Seksioni 6.2 + Tabela 6.1	n/a	Mungesa e mbrojtjes së burimeve ujore	Inspektorati Shtetëror i Shëndetësisë ka një kriter kryesor për nxjerrjen e Aktit të Miratimit për Higjienën. Izolimi/përcaktimi i burimeve ujore që i përkasin baseneve ujore si rezervuari i Bovillës, mbrojtja dhe izolimi nga faktorët e jashtëm të ndotjes.
		Seksioni 7.2 + Tabela 7.1	Pajtohu me shembujt e dhënë në tekst.		
		Seksioni 8.2 +Tabela 8.1	Pajtohu me shembujt e dhënë në tekst.	Përmirësimi i sistemeve të monitorimit të kanalizimeve nga ujësjellësit që i përkasin këtij baseni ujor.	n/a

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
		Seksioni 9.2 +Tabela 9.1	Pajtohu me shembujt e dhënë në tekst.		
		Seksioni 10.2 + Tabela 10.1	n/a	Shfrytëzimi i parregullt i burimeve ujore nga ndërmarrjet e ujësjellësit si dhe nga kompanitë private për ujin e ambalazhuar.	Detyrim për të gjitha shoqëritë e ujësjellësit për të instaluar ujëmatës në burim dhe pagesa për sasinë e ujit të përdorur. Reduktimi i humbjeve të ujit nga ndërmarrjet e ujësjellësit në një mënyrë për të reduktuar mbiproduhimin.
		Seksioni 11.2 + Tabela 11.1	n/a	Shkarkimi i ujërave të ndotura (urbane dhe industriale) të patrajuara, në mjedisin ujor marrës.	Impianti i trajtimit të ujërave të ndotura në Tiranë Trajtimi i ujërave të ndotura (industriale) për të gjitha industritë/fabrikat në varësi të bashkisë së Tiranës Trajtimi i ujërave të ndotura (urbane dhe industriale) dhe arritja e parametrave të pranueshëm për trupat ujorë marrës.
		Seksioni 13.2 +Tabela 13.1	n/a	Përdorimi i parregullt i burimeve ujore nëntokësore	AKM duhet të marrë masa për shoqëritë e ujësjellësit apo shoqëritë e tjera që përdorin ujërat nëntokësore, për të respektuar kriteret përkatëse për nxjerrjen e ujit. Marrja e lejeve përkatëse për hapjen e puseve. Pagesa e rregullt e ujërave nëntokësore të përdorura.

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
			n/a	Ndotja e burimeve ujore nëntokësore	AKM duhet të marrë masa për të kontrolluar parametrat e shkarkimit të ujërave të ndotura të prodhuara nga kompani dhe industri të ndryshme
5	Universiteti Politeknik i Tiranës – Fakulteti i Inxhinierisë së Ndërtimit	Seksioni 1.4 Tabela 1.1 Çështjet kryesore	Mjedisi – Të dhënat dhe monitorimi hidrometeorologjik	Mungesa e të dhënave lidhur me reshjet nga institucionet përgjegjëse; krijon vështirësi për të studiuar fenomenet apo probleme të tjera hidraulike klimatike si bilanci i ujit, përmbytjet nga lumenjtë apo rrjedhat e ujit, si dhe reshjet në zonat urbane.	n/a
			Mjedisi – përmbytjet dhe thatësitat	Mungesa e një studimi për divergjencën e përmbytjeve urbane nga reshjet dhe gjithashtu zhvillimi i sistemeve alternative të administrimit.	n/a
			Përdorimi i ujit – leje për nxjerrjen dhe nxjerrjen	Përditësimi i sistemit të furnizimit me ujë posaçërisht për rrjetin e shpërndarjes	n/a
			Përdorimi i ujit - shkarkimi i ujit, ndotja e ujit, leja e shkarkimit	Zhvillimi i sistemeve alternative të administrimit.	n/a
			Përdorimi i ujit – përdorimi, mbrojtja dhe monitorimi i ujërave nëntokësore	Mungesa e studimeve të tilla si përmbytjet e mëdha për detin gjatë ngjarjeve ekstreme të reshjeve	n/a
6	Agjencia për Planifikimin e Territorit dhe Hapësirës	Çështje e Re Propozuar Nr. 16 Planifikimi i territorit në zonën e studimit	Seksioni 16.1 - Situata aktuale Nivel kombëtar - Një plan i përgjithshëm për territorin - Një plan i integruar ndërsektorial për zonën ekonomike Tiranë-Durrës - Ndërsektoriale e integruar për bregdetin Në nivel lokal - Plani i përgjithshëm i territorit për bashkinë Krujë;	n/a	n/a

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
			<ul style="list-style-type: none"> - Plani i përgjithshëm i territorit për bashkinë e Durrësit; - Plani i përgjithshëm i territorit për bashkinë Vorë; - Plani i përgjithshëm i territorit për bashkinë e Tiranës; - Plani i Përgjithshëm i territorit për bashkinë Kavajë; - Plani i përgjithshëm i territorit për bashkinë Rrogozhinë; - Plani i përgjithshëm i territorit për bashkinë Peqin (nëse përfshihet në zonën e studimit); - Plani i përgjithshëm i territorit për bashkinë Elbasan (nëse përfshihet në zonën e studimit). <p>Neni 16.2 Planifikimi</p>		
7	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit			n/a	
8	Ministria e Shendetesise			n/a	
9	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural			n/a	
10	OJQ-të (REC-Albania, ECO-Albania)			n/a	
11	Agjencia Kombëtare e Zonave të			n/a	

Nr.	Institucioni	Seksioni / Tabela	Të dhëna për kapitujt përkatës	Çështjet e mundshme	Përgjigje për adresimin e çështjes
	Mbrojtura (AKZM)				
12	Agjencia për Ujësjetillës Kanalizime dhe Menaxhimin e Mbetjeve (AKUM)			n/a	
13	Shërbimi Gjeologjik Shqiptar (SHGJSH)			n/a	
14	Agjencia Shtetërore për Informacionin Gjeo Hapësinor (ASIG)			n/a	
15	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN)			n/a	
16	Zyra e Administrimit të Baseneve Ujore (ZABU)			n/a	

